

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Reinhard Heydrich

Mgr. Eva Mužná

**Výukový materiál zpracován v rámci projektu
EU peníze školám**

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro
vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických
pracovníků (NÚV).

Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0229
Šablona:	III/2
Č. materiálu:	VY_32_INOVACE_213
Datum vytvoření:	30. 8. 2013
Ročník:	4.
Předmět:	Dějepis a dějiny kultury
Vzdělávací oblast:	Společenskovední
Tematická oblast:	Československé dějiny 1. poloviny 20. století
Anotace:	Žákyně a žáci se seznámí s osobností R. Hendricha a jeho tragickým působením na vývoj v Protektorátu Čechy a Morava

Reinhard Tristan Eugen Hendrich

Zdánlivě to nyní vypadá tak, jako bychom byli vytvořili takovou českou vládu, která dovede do říše celý český národ. Chtěl bych zdůraznit, že poněmčení zamýšlíme, ale pouze těch, kteří jsou skutečně k poněmčení způsobilí. Počítám zhruba se 40 až 60 procenty...

Těm, kteří jsou způsobilí poněmčení, by se později pokud možno zprostředkovala práce v říši, aby se sem vůbec nevrátili. Ti, kteří poněmčení způsobilí nejsou, se odešlou po otevření osídlovacího prostoru kolem Ledového moře, v němž umístíme v budoucnu koncentrační tábory pro 11 miliónů Židů z Evropy. Tam bychom pak mohli usadit Čechy, kteří nejsou způsobilí poněmčení. Jejich úkol by byl pozitivní, udělali bychom z nich dozorce, předáky, měli by možnost přivést si sem rodiny...

(z tajného projevu 4. 2. 1942)

obr. č. 1

- ❖ 7. března 1904 Halle an der Saale – 4. června 1942 Praha
- ❖ **prominentní nacista**, blízký spolupracovník Heinricha Himmlera a třetí nejvyšší představitel SS a generál policie, šéf Hlavního úřadu říšské bezpečnosti (RSHA) a Bezpečnostní služby (SD), v letech 1941–1942 **zastupující říšský protektor Protektorátu Čechy a Morava**
- ❖ **jeden z hlavních organizátorů holocaustu**
- ❖ jako zastupující říšský protektor **prosazoval politiku cukru a biče** – sociální výhody dělníkům versus brutální perzekuce vůči neloajálním a nepřátelům
- ❖ **otec byl hudební skladatel a ředitel hallské konzervatoře**
- ❖ po studiích na gymnáziu **nastoupil k námořnictvu**
- ❖ od roku 1922 **studoval důstojnickou školu** v Kielu
- ❖ roku 1931 byl po skandálu (jednalo se o milostnou aféru s dcerou bohatého rejdaře a její nemanželské dítě, ke kterému se Hendrich nechtěl znát) z námořnictva propuštěn
- ❖ **byl velmi muzikálně nadaný, výborně hrál na housle, dobře šermoval, ovládal plyně několik světových jazyků**
- ❖ **díky svým rysům byl považován za dokonalý prototyp árijské rasy a germánského nadčlověka**
- ❖ v srpnu roku 1931 se **zasnubil s Linou von Ostenovou, která byla vychovávána v duchu nacistické ideologie**
- ❖ **26. prosince 1931 uzavřeli snoubenci sňatek, do manželství se narodily čtyři děti**
- ❖ **7. září 1941 se stal zastupujícím říšským protektorem pro Protektorát Čechy a Morava** a stal se též ředitelem protektorátní policie a **usadil se na zámku v Panenských Březanech**

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

- ❖ v lednu 1942 **předsedal konferenci ve Wannsee (poblíž Berlína), na které zveřejnil plán na konečné řešení židovské otázky a zřízení vyhlazovacích táborů**
- ❖ **27. května 1942 při cestě z Panenských Břežan do kanceláře na Pražský hrad na něj v Praze-Libni spáchali českoslovenští parašutisté atentát**
- ❖ jeho zranění zpočátku nevypadala vážně, dokonce se pokoušel pronásledovat atentátníky - po operaci v nemocnici Na Bulovce se úspěšně zotavoval, objevily se však **nečekané komplikace, na jejichž následky zemřel** – jednalo se pravděpodobně o otravu krve z vnitřního poranění sleziny (nebyla k dispozici antibiotika)
- ❖ s nejvyššími poctami byl pohřben na hřbitově invalidů v Berlíně - dnes již není jeho hrob znám
- ❖ po Heydrichově smrti **nacistické represe neznaly mezí** – bylo vyhlášeno stanné právo, lidé mohli být popraveni bez soudu, jako veřejný akt pomsty byly **vyhlazeny obce Lidice a Ležáky** – toto období nazýváme **heydrichiáda**

Rodinná idyla?

Lina Hendrichová svého muže podporovala v budování kariéry a se zálibením sledovala jeho rychlý a úspěšný postup. Odvrácenou stránkou strmé kariéry byla **častá manželova nepřítomnost**. Sama paní Heydrichová prohlásila: „**Za Reinharda Heydricha jsem byla vdaná deset let. Z toho sedm let nebyl doma.**“

Lina si tedy našla milence. Byl jím atraktivní SS-Gruppenführer Walter Schellenberg. Přinutila svého manžela, aby milence akceptoval. Ten tak sice učinil, ale Schellenbergova manželka nikoli. Záletnému choti vychrstla do obličeje kyselinu solnou a požádala o rozvod.

Již brzy po Heydrichově nástupu do úřadu zastupujícího říšského protektora Čech a Moravy (27. září 1941) za ním Lina s dětmi přijela do Prahy. Všichni byli ubytováni v levém křídle Pražského hradu. Začátkem dubna 1942 celá rodina přestěhovala do dolního **zámku v Panenských Břežanech** (15 km od Prahy). Po manželově smrti dostala objekt k doživotnímu užívání.

V Panenských Břežanech Linu potkala **velká životní tragedie. Nejstarší syn Klaus byl při jízdě na kole následkem vlastní nepozornosti sražen nákladním automobilem a na následky zranění umírá.**

V dubnu 1945 Lina opouští Panenské Břežany a odjíždí do Německa.

Klaus Heydrich (* 17. června 1933; † 24. října 1943)

Heider Heydrich (* 28. prosince 1934)

Silke Heydrich (* 9. dubna 1939)

Marte Heydrich (* 23. července 1942) – narodila se až po Heydrichově smrti

Nebezpečný úkol

Operace Anthropoid byl krycí název pro **parašutistický výsadek vyslaný během druhé světové války z Anglie na území Protektorátu Čechy a Morava**. Byl organizován československou **exilovou vládou sídlící v Londýně**.

Jednalo se o diverzní operaci, při níž byl uskutečněn atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

Členy skupiny byli **Čech Jan Kubiš a Slovák Jozef Gabčík**.

Vlna teroru

Dne 27. května vstoupil v platnost zákaz nočního vycházení.

Na výsadkáře byla vypsána odměna milion říšských marek. Tento čin měl pro český národ dalekosáhlé následky, jelikož nacistický teror ještě zesílil.

Hanba zrádci!

Ten, jenž zradil své kolegy se jmenoval **Karel Čurda**. V březnu 1942 byl vysazen na území Protektorátu. Byl nucen se skrývat a poté, co zaslechl zprávy o atentátu, odjel do Prahy a **prozradil úkryt svých kolegů**. Byla mu vyplacena **odměna** půl milionu říšských marek a následně pracoval jako **agent provokatér a udavač Gestapa**. Svědomí ho dohonilo, **propadl alkoholismu a po skončení války se sám udal československé policii**. Byl **odsouzen a popraven** v roce 1947. Jeho žena se synem odešla do Rakouska.

Vše prozrazeno

Nacisté získali informace o atentátnících ze dvou zdrojů – **na základě mučení a na základě udání**. Z obou vyplynulo místo úkrytu atentátníků.

Akce proti atentátníkům začala příjezdem 800 příslušníků Waffen-SS před **pravoslavný chrám svatých Cyrila a Metoděje v Resslově ulici na Novém Městě pražském 18. června 1942 ve 4.15 ráno**. Celé okolí bylo neprodyšně uzavřeno.

V chrámu se **ukrývalo 7 parašutistů**. **Jan Kubiš spolu se dvěma kolegy se přes dvě hodiny bránili na kůru kostela**. Po dlouhotrvajícím odporu dva parašutisté **spáchali sebevraždu**, Jan Kubiš byl zasažen, upadl do bezvědomí a umírá v německé nemocnici.

Ostatní čtyři parašutisté s napětím poslouchali boj svých kamarádů v kryptě kostela. Byl mezi nimi i **Jozef Gabčík**. Němci házeli **do krypty granáty slzného plynu**, které obránci vyhazovali zpět. Následoval **pokus parašutisty vyplavit**. Parašutisté několikrát vystrčili hadice zpět na ulici a stříleli po vojácích. Němci mezitím **prorazili do krypty další vchod** v oblasti zadržovaného starého vchodu za pomoci výbušnin. Následovaly pokusy vojáků proniknout do krypty. Tyto pokusy byly odráženy, jelikož obránci měli lepší podmínky pro boj. Jejich boj skončil **nedostatkem munice**. Stejně jako parašutisté v horní části kostela spáchali **sebevraždu střelnou ranou do hlavy**.

Použité zdroje

obr. č. 1

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_146-1969-054-16,_Reinhard_Heydrich.jpg. [online]. [cit. 2013-08-29].

HEYDRICH L. Můj život s Reinhardem. 1. vyd. Praha: Toužimský&Moravec, 2012. ISBN 978-80-7264-126-0.

PASÁK T. Pod ochranou říše. 1. vyd. Praha: Práh, 1998. ISBN 80-85809-88-5.